

တၢ်န့ၣ်ပၤအၢၤအၢၤအကျၢၤ

တံၢ်နီၣ် (သဝီတၢ်)

ဘၣ်တဘျီယဆ့ၣ်နီၣ်အိၣ်ခိးချဲၣ်သ့ၣ်ကျိအထံကၢၢ်နံၤလၢယီၤကီၢ်တပၤလီၤ.တၢ်ဆၢကတီၢ်တခီၣ်မ့ၢ်ဝဲလၢခူးတၢ်စူၤခါထံၣ်ဒိၣ်ယိၣ်ယွၤဒီးထံတဖၣ်လၢဘၢကွၢ်ဒၣ်လဲၣ်ထံကျိဒီးတဘျီညါဒီးတၢ်လီၤလၢအလီၤဖၣ်တဖၣ်ထံလၢဘၢကွၢ်အိၣ်ခိးလၢလီၤ.ယကွၢ်စူၣ်လီၤတၢ်ဆူထံကျိပူၤ,သ့ၣ်ကျိအထံပျါထံမ့ၢ်တဖၣ်ဒိၣ်လီၤလၢဘၢကွၢ်ဝဲဂ့ၢ်ထံအထူၣ်အိၣ်လၢထံကျိနံၤတဖၣ်ခဲလၢလီၤ.ဂ့ၢ်ထံထူၣ်လၢအထူၣ်ထီတဖၣ်အယီၢ်ပျါထီၣ်က့ၤလၢထံခဲၣ်ဖဲဒိၣ်တဖၣ်ဖိတထီဖိဒီးအယီၢ်တနီၤန့ၣ်ပျါထီၣ်က့ၤဝဲတပျါဘျီယၣ်ယၣ်လီၤ.သ့ၣ်ကျိ“က့ၤပူၤ”အထံတဖၣ်ယွၤလီၤဆဲးတၢ်ဆူၣ်မးအယီၢ်ဂ့ၢ်ထံအယီၢ်တဖၣ်တကူးလီၤဘျါကွၢ်ဝဲဆူထံလၢခိတဘျီဘျီ,ဟဲက့ၤပျါထီၣ်က့ၤက့ၤဆူထံဖဲဒိၣ်တဘျီဘျီဟူးဝးဆူးဆုၣ်နးနးကလဲၣ်လၢထံယွၤဆဲးအိၣ်အယီၢ် ၂၄န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပူၤတပတုၣ်ဝဲနီၣ်တထံဘၣ်လီၤ.

ဂ့ၢ်ထံတဖၣ်မ့ၢ်လၢအဂံၢ်စဲၤလီၤသးကျၢၤမုဆုၣ်လၢထံဖဲလၢဟီၣ်ခိၣ်ညၣ်ကျိ,လၢဂံၢ်ကျိလ့ကျိယိၣ်ယိၣ်ကလဲၣ်အယီၢ်ထံယွၤဆဲးတၢ်ဆူၣ်ထဲလဲၣ်သန့က့ၤအဂံၢ်တဖျိးထီၣ်အထူၣ်တယွၤထွဲယုၣ်ဝဲဆူထံယွၤအိၣ်တရၢၢ်ကွၢ်တၢ်အကျိန့ၣ်ဘၣ်.ဝဲတၢ်စူၤခါဆၢကတီၢ်လၢတဘျီဘျီဘျီအတီၢ်ပူၤဂ့ၢ်ထံတဖၣ်အံၤဘၣ်အိၣ်ဝဲလၢထံအဖိလၢဘၣ်ဆၣ်တုၤမ့ၢ်တၢ်ယီၤခါဆၢကတီၢ်ထံလီၤစ့ၤက့ၤတဘျီပထံဘၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အယီၢ်,အဒီးအလၣ်တဖၣ်ဟဲထီၣ်က့ၤက့ၤဒီးဝဲလၢဟ့ၤလၢသ့ၣ်အထံကျိကၢၢ်နံၤန့ၣ်လီၤ.

ပသးသမုအတၢ်လဲၤအံၤပကဘၣ်လဲၤသဂၢၢ်အိၣ်ဒီးမုၢ်ကီၢ်လံၢ်အတၢ်လုပစီဆူၣ်ဆူၣ်ကလဲၣ်တဘျီဘျီလၢပတၢ်အိၣ်မုအပူၤတသန့ၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တသန့ၣ်ကအိၣ်ဝဲတဘျီဘျီသပုၤကတၢ်လီၤ.မုၢ်ကီၢ်လံၢ်အတၢ်လုပစီ,ဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်ဆိၣ်သန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတဘျီဘျီကဒိၣ်ဝဲကဆူၣ်ဝဲဒ်တၢ်စူၤခါသ့ၣ်ကျိအထံဒိၣ်လၢဘၢကွၢ်,ယွၤဆဲးတံၢ်တရၢၢ်ကွၢ်ဂ့ၢ်ထံထူၣ်တဖၣ်အသိးကအိၣ်ထီၣ်ဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်လၢပတၢ်အိၣ်မုအပူၤလီၤ.တုၤမ့ၢ်ပဘၣ်တၢ်ဆိၣ်သန့ၣ်ပုၤအတၢ်ကီၢ်တခဲ,တၢ်ကီၢ်တၢ်ဂီၤတဖၣ်မ့ၢ်တုၤအိၣ်ပုၤအခါပမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်အဂၢၢ်အကျၢၤလၢပပူၤဘၣ်န့ၣ်,ပကလီၤထွဲလီၤယွၤကွၢ်ဆူမုၢ်ကီၢ်လံၢ်အတၢ်လုပစီတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်အပူၤသပုၤကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်တၢ်စူၤခါသ့ၣ်ကျိအထံပျါထံမ့ၢ်တဖၣ်ကျဲးစးယုၤလီၤဘျါကွၢ်,ကျဲးစးတံၢ်ထဲးတရၢၢ်ဖျိးထီၣ်ကွၢ်ဝဲဂ့ၢ်ထံထူၣ်တဖၣ်အသိး,မုၢ်ကီၢ်လံၢ်အတၢ်လုပစီန့ၣ်လီၤကဲၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်အသိးစ့ၢ်ကိးလီၤ.ပကဘၣ်ပံးန့ၢ်တၢ်အဒိအတဲၣ်လၢဂ့ၢ်ထံထူၣ်တဖၣ်အအိၣ်ဒီးပကဘၣ်စဲၤလီၤပတၢ်န့ၣ်အဂံၢ်လၢယွၤပူၤဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤကျၢၤမၣ်ဒီးပလဲၤခိဖျိကွၢ်မုၢ်ကီၢ်လံၢ်အတၢ်လုပစီအဒိအမုၢ်လၢအကတီၢ်ကၢ်မၤပးဂီၤကွၢ်ဝဲပတၢ်န့ၣ်လၢပတၢ်အိၣ်မုအပူၤကန့ၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ.

ကစၢ်ခရံၣ်သိၣ်လိပုၤ,“ပုၤလၢအမၤသံသ့ၣ်နီၣ်ခိသ့ၣ်ဒီးမၤသံသ့ၣ်နီၣ်သးတသ့ဘၣ်တဂၤန့ၣ်တဘၣ်ပျံၤအီၤတဂ့ၤ.မ့ၢ်ပျံၤပုၤလၢအမၤသံသ့ၣ်နီၣ်ခိဝံၤဒီးကွၢ်လီၤသ့ဆူလရၢၢ်ပုၤသ့တဂၤန့ၣ်တက့ၢ်”စဲးဝဲ.လၢတၢ်န့ၣ်အယီၢ်မိပသ့တတုၤယၣ်ပသးလၢပတၢ်န့ၣ်အပူၤတဂ့ၤ.မိပသ့တလီၤတဲၣ်ဆူပုၤလၢအမၤသံသ့ၣ်နီၣ်ခိဒီးပနီၣ်သးခံခံလၢကိးကွၢ်လီၤပုၤဆူလရၢၢ်ပုၤသ့တဂၤလၢအမ့ၢ်ဝဲမုၢ်ကီၢ်လံၢ်ဒီးအခူအပုၤတဖၣ်အစုပူၤတဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်န့ၣ်လၢအဂၢၢ်အကျၢၤလၢကစၢ်ယွၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်အဂၢၢ်အကျၢၤလၢကစၢ်ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်ကစၢ်ခရံၣ်စဲးတံၢ်ပာ်ဝဲအသိးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်တပျံၤပုၤလၢမၤသံသ့ၣ်နီၣ်ခိသ့ၣ်ဒီးမၤသံသ့ၣ်နီၣ်သးတသ့ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်.အတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်လၢအဂၢၢ်အကျၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤခံကတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်အသးသမုဒီးဆုၢ်အဝဲသ့ၣ်ဆူတၢ်မုအထူအယီၢ်န့ၣ်လီၤ.ပကကွၢ်အဒိ,ယွၤအမၤထူဂၤ,ပုၤလၢတပျံၤခဲအံၤတယၣ်အတၢ်သံဘၣ်,ဒီးအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤဝဲဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤကျၢၤလၢအတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်ပုၤတုၤလၢအကတၢ်တစုဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ်က့ၤဝဲတၢ်မုအထူအယီၢ်တၢ်လၢကပီၤအခိၣ်သလုၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်အိၣ်မုလီၢ်ခံကတၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်တက့ၢ်.

စီၤစတုဖၣ်- လၢတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်ခရံၣ်အပူၤမ့ၢ်ပုၤအဆိကတၢ်တဂၤလၢအဘၣ်တၢ်ကွၢ်သံအိၣ်လၢလၢဂၢၢ်,သံဝဲပုၤဒီးတၢ်လၢကပီၤလၢအတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်အပူၤ. ဖဲဘူးကသံခါထံဘၣ်ဝဲကစၢ်ယွၤအလၢကပီၤအိၣ်ပျါထီၣ်လၢမုခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

စီၤမးသဲ- လၢအတၢ်စူၤတၢ်န့ၣ်ဒီးတဒ့ၤဝဲနီၣ်တဝဲးဘၣ်လၢကစၢ်ခရံၣ်ပုၤအယီၢ်အဝဲဘၣ်တၢ်ဆဲးသံကွၢ်အိၣ်လၢဘီဖဲကီၢ်အိၣ်သံၣ်ယိပံယါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

စီယာကီဒီးအပူစီယီဟည်-(စီစ့ဘူးဒီးဒီးနီစလီမံအဖိခွါ)

လၢတၢ်စုၤတၢ်န့ၢ်ဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤကျၢၤအပူၤစီယာကီဒီးဘၣ်တၢ်ဒိၣ်တဲာ်ကွံာ်အကီာ်လၢ
စီယဟ့ၤရီၣ်အကလုာ်ဖဲ(ခန.၄၄)န့ၢ်အခါန့ၢ်လီၤ.တမံၤလီၤလၢတၢ်န့ၢ်အပူၤအပူၤ
စီယီဟည်စ့ၢ်ကိးဘၣ်တၢ်ကွံာ်လီၤမၤသံအီၤလၢသိကလၢအသပၤပူၤန့ၢ်လီၤ.ဘၣ်
ဆၣ်မ့ၢ်လၢကစၢ်ယွၤအတၢ်မၤလီၤလးအယိတသံဝဲဘၣ်.လၢခံအဝဲသံဝဲလၢမ့ၢ်တၢ်ပှၢ်
တီၤ,လၢပုၤတၢ်မၤဖိအကျါမ့ၢ်ပုၤလၢအိၣ်မူဘၣ်အသးသမူထီၣ်ကတၢ်တဂၤလီၤ.

စီပုးတရူး- ဆၢထၢၣ်ဝဲဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤကျၢၤလၢကစၢ်ယွၤအတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဒီး
အတၢ်စုၤတၢ်န့ၢ်ပူၤဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤကျၢၤအယိဘၣ်တၢ်ပျၢၤခိၣ်လီၤလၢမၤသံ
ကွံာ်အီၤလၢထုၣ်စုညါအလီၤဖဲဝဲဒ်ရိမ့ၢ်အပူၤဖဲ(ခန.၆၄)န့ၢ်အခါန့ၢ်လီၤ.

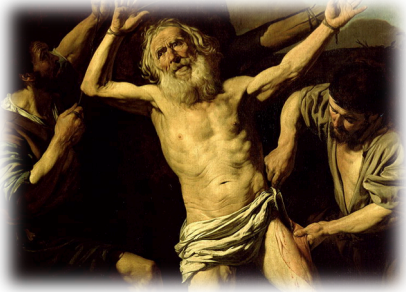
စီမၢ်ကူး- လၢအတၢ်စုၤတၢ်န့ၢ်ဒီးအတၢ်အုၣ်သးလၢစၢ်ခရံၣ်အတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်
က့ၤအဂ့ၢ်အယိပုၤစၢထီၣ်အီၤလၢပျၢၤဖးထီတဘိဒီးဘၣ်တၢ်တွံၢ်တြုၣ်သံကွံာ်အီၤ
လၢကသ့ၣ်လၢကီၢ်အဲးကူပတူး.ဝဲအလဲးဖဲဒြါအပူၤန့ၢ်လီၤ.

စီအၢရၤ-(စီပုးတရူးအပူၤ)

ဘၣ်တၢ်ပျၢၤထီမၤသံကွံာ်အီၤလၢထုၣ်စုညါအလီၤလၢအတၢ်စုၤတၢ်န့ၢ်အယိလီၤ.
တရူးအသးသမူဟးထီၣ်ဒီးဘၣ်အခါအုၣ်အသးန့ၣ်လၢကစၢ်ခရံၣ်အတၢ်ဂဲၤဆၢ
ထၢၣ်သမူထီၣ်ကဒါက့ၤအဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ.

စီသိမါ- လၢအတၢ်စုၤတၢ်န့ၢ်ဒီးအတၢ်အုၣ်သးလၢကစၢ်ခရံၣ်အဂ့ၢ်
အယိတၢ်ဆဲးသံကွံာ်အီၤလၢဘိဖဲကီၢ်အ့ဒယါ(ကီၤလၢသူကီၢ်)န့ၢ်လီၤ.

စီဖဲလံပုး- လၢအတၢ်စုၤတၢ်န့ၢ်အယိဘၣ်တၢ်ဆဲးဖျိသဂၢၢ်အခိၣ်ကံာ်န့ၣ်ခံစီလၢာ်
လၢထးတဘိအလီၤဒီးဘၣ်တူၢ်ဘၣ်ခိၣ်ဝဲနးနးကလဲာ်ဘၣ်ဆၣ်တသမၤ
ကစၢ်ယုၣ်ရှူးခရံၣ်လၢအထးခိၣ်နီတထံာ်ဘၣ်တုၤအသံတစုလီၤ.

စီလၢကည်- လၢအတၢ်န့ၢ်အယိဘၣ်တၢ်စၢၣ်သံကွံာ်အီၤလၢ
သ့ၣ်တထုၣ်အလီၤဖဲကီၢ်ဟ့ၤလုၣ်အပူၤန့ၢ်လီၤ.

စီယူး- ဘုတ်တံခဲးသံကွံင်အီၤလၢပျံၤလၢအတၢ်စိုၢ်တၢ်န့ၢ်အယိၤလီၤ.

စီမးသံ- ဘုတ်တံခဲးသံကွံင်အီၤလၢလၢၤ.ဘုတ်ဆၢၣ်တသံညီၣ်ကဒၣ်ဘုတ်အယိၤဘုတ်တၢ်ဒိၣ်တဲာ်ကွံင်အကိၢ်ဘိ,တုၤအသံတစုတသမၤကစၢ်ယွၤနီၣ်တထံၣ်ဘုတ်.

စီဘၢနါဘၢ- ဘုတ်တံခဲးသံကွံင်အီၤလၢလၢၤဖဲဝဲးစၢၤလနံၤလၢအတၢ်စိုၢ်တၢ်န့ၢ်အယိၤလီၤ.

စီပိလူး- လၢအတၢ်စိုၢ်တၢ်န့ၢ်ဒီးတၢ်အုၣ်သးလၢနူကစၢ်ခရံၣ်အတၢ်သံဂဲၤဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤအဂ့ၢ်အယိၤဘုတ်တၢ်ဒိၣ်တဲာ်ကွံင်အကိၢ်ဆျၢၣ်မဲာ်ဂဲၤမဲာ်ဖဲဝဲးရိမ့ၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

စီယၢကိၢ်-(ကစၢ်ခရံၣ်အပုၤ)

မ့ၢ်လၢအတၢ်အုၣ်သးနူကစၢ်ဘုတ်ယးကစၢ်ယုၣ်ဂျူးမ့ၢ်ခရံၣ်တၢ်အုၣ်ခိၣ်ကစၢ်အယိၤဘုတ်တံခဲးသံကွံင်အီၤလၢလၢၤဖဲ(ခန.၆၂)နံၣ်ဖဲအသးအိၣ်(၆၅)နံၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.ဖဲပုၤကွံင်အီၤလၢလၢၤအခါအဝဲယုၣ်ဘိထုကဖၣ်န့ၢ်တၢ်လၢပုၤကွံင်အီၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.မ့ၢ်လၢအဝဲတသံညီၣ်ကဒၣ်ဘုတ်အယိၤပုၤဘုတ်တံခဲးသံကွံင်အီၤလၢပုၤဆျၢၣ်တၢ်ကံးညၣ်ဖိအနီၣ်တီၢ်န့ၣ်လီၤ.လၢအလံာ်ပူၤတတီၤန့ၣ်ကွဲးတၢ်ဝဲဒ်အံၤ- “ယဒိပုၤဝဲာ်သ့ၣ်စၢ,တုၤသုလီၤဆူတၢ်လုပစီအကလုာ်ကလုာ်ပူၤဒီးဟ်အီၤလၢတၢ်သုၣ်ခသးခုခဲလၢာ်တက့ၢ်.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤသုသ့ၣ်ညါလၢတၢ်မၤကွၢ်သုတၢ်န့ၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဝံသးစူၤလီၤ.ဘုတ်ဆၢၣ်ဒီးမဲာ်တၢ်ဝံသးစူၤကအိၣ်ဒီးတၢ်မၤအလၢအပုၤဒ်သိးသုကလၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဒီးတၢ်ခဲလၢာ်ဒီးတလီၤစ့ၤဘုတ်လၢတၢ်ခဲလၢာ်နီၣ်တမံၤဘုတ်န့ၣ်တက့ၢ်”

ပုၤစီဆုံလၢညါတဖၣ်အတၢ်စိုၢ်တၢ်န့ၢ်န့ၣ်ဂၢၢ်ကျၢၤဒီးလၢပုၤဝဲတုၤဒၣ်လဲာ်ကဘုတ်လုာ်ထီၣ်ကွံင်အသးသမူန့ၣ်တပျံၤတၢ်နီၣ်တမံၤဘုတ်.ဒ်ကစၢ်ယုၣ်ဂျူးစံးဘုတ်ပုၤ, “ပုၤလၢအမၤသံသုနီၣ်ခိၣ်သ့ဒီးမၤသံသုနီၣ်သးတသ့ဘုတ်တဂၤန့ၣ်တဘုတ်ပျံၤအီၤတဂ့ၤ.မ့ၢ်ပျံၤပုၤလၢအမၤသံသုနီၣ်ခိၣ်ဝဲဒီးကွံင်လီၤသုဆူလရၢ်ပူၤသုတဂၤန့ၣ်တက့ၢ်” အသိး,တၢ်စိုၢ်တၢ်န့ၢ်လၢအဂၢၢ်ကျၢၤဝဲဒ်သိးအံၤတမံၤန့ၣ်မဲာ်ပကကျဲးစၢးသုၣ်လီၤအီၤလၢပပူၤယိာ်ယိာ်လၢ “တၢ်န့ၣ်,တၢ်မုာ်လၢ,တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံ” အဖီခိၣ်ဒီးပၤယာ်ကျၢၤအီၤလၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤတုၤအကတၢ်တစုန့ၣ်တက့ၢ်.ပတၢ်န့ၣ်လၢအမ့ၢ်အတီၤဒီးအဂံၢ်စၢၤလီၤသးဂၢၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤကျၢၤဒ်အံၤတကလုာ်န့ၣ်ကဟ့ၣ်ပုၤတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤဒီးပမုာ်နံၤလီၢ်ခံကတၢ်န့ၣ်ကဆုၤပုၤဆူတၢ်မူအထူအယိာ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤန့ၢ်အခိၣ်သလုာ်,လၢယွၤလၢပဘိအီၤတဂၤအတၢ်သးကညီၣ်ပုၤအယိၤန့ၣ်လီၤ.

တံနိ (သပိတါ)

